

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2019

1264/2019

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus eläkesäätiön eläkevastuun laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti

muutetaan eläkesäätiön eläkevastuun laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (747/2019) liite 1:n 1, 4.2.2, 4.2.3 ja 4.3.2 kohta sekä liite 2, sellaisena kuin niistä on liite 1:n 1 kohta asetuksessa 984/2019, seuraavasti:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön vuodelta 2020 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa. Liitteen 2 kohtaa 7 sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran eläkesäätiön vuodelta 2018 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa ja liitteen 2 kohtaa 4 sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön vuodelta 2019 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2019

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen

Neuvotteleva virkamies Pirjo Moilanen

1264/2019

Liitteet 1 – 2

Muutos laskuperusteisiin työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkesäätiöille

1 Vakuutustekniset suureet

Näissä laskuperusteissa esiintyvät vakuutustekniset suureet lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen seuraavia erikoisvakioiden arvoja:

Perustekorko

$$1.1.2020- \quad b_1 = 0,0500$$

Kuolevuus

$$b_2 = \begin{cases} 5, & \text{kun } v-x < 1930 \\ 3, & \text{kun } 1930 \leq v-x < 1940 \\ 2, & \text{kun } 1940 \leq v-x < 1950 \\ 0, & \text{kun } 1950 \leq v-x < 1960 \\ -2, & \text{kun } 1960 \leq v-x < 1970 \\ -3, & \text{kun } 1970 \leq v-x < 1980 \\ -5, & \text{kun } 1980 \leq v-x < 1990 \\ -7, & \text{kun } 1990 \leq v-x < 2000 \\ -8, & \text{kun } 2000 \leq v-x < 2010 \\ -10, & \text{kun } 2010 \leq v-x < 2020 \end{cases}$$

missä $v-x$ on työntekijän syntymävuosi.

Työkyvyttömyys

$$b_3 = 1$$

$$b_4 = 1$$

$$b_5 = 1$$

$$b_6 = 1$$

$$b_7 = 1$$

$$b_8 = 1$$

Rahanarvon muuttuvuus

$$1.1.2020- \quad b_{15} = 0,0200$$

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko

$$i_0 = b_1 - b_{15}$$

Eläkevastuun täydennyskerroin

$$1.1.2020- \quad b_{16} = 0,0105$$

Vakuutusmaksukorko

$$b_{17} = 0,0200$$

4.2.2 Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(10) \quad \overline{V}_v^{IA} = \overline{V}_v^I + \overline{V}_v^I.$$

Eläkevastuut \overline{V}_v^I ja \overline{V}_v^I lasketaan kaavojen (11) ja (12) mukaisesti.

Eläkevastuu \overline{V}_v^I lasketaan kaikille ennen 1.1. $v+1$ myönnetyille ja 1.1. $v+1$ tai myöhemmin maksettaville työkyvyttömyyseläkkeille.

$$(11) \quad \overline{V}_v^I = \sum E_v^{IR} \overline{a}_{(u)+(h-u);w}^{\overline{ii}}$$

missä E_v^{IR} on työkyvyttömyyseläkkeen määrä vuodessa ilman tasausosaa, u on työkyvyttömyyden alkamisvuoden ja syntymävuoden erotus, h on ikä täysinä vuosina ja kuukausina hetkellä 31.12. v ja w on liitteessä 2 annettu syntymävuosikohtainen eläkeikä, kuitenkin 1.1.2006–31.12.2016 sattuneiden eläketapahtumien osalta 63 vuotta ja ennen 1.1.2006 sattuneiden eläketapahtumien osalta 65 vuotta tai eläkeikä siinä työsuhteessa, johon tuleva aika on liitetty.

Tilinpäätöksessä 31.12. v voidaan arvioida loppuvuonna myönnetty eläkkeet.

Eläkevastuu \overline{V}_v^I lasketaan muita työkyvyttömyyseläkkeitä ja kuntoutusrahoja varten kaavalla

$$(12) \quad \bar{V}_v^I = k_1^I \sum i_x S_{v-1} + k_2^I \sum i_x S_{v-2} + k_3^I \sum i_x S_{v-3},$$

missä esiintyvien kertoimien k_1^I , k_2^I , k_3^I ja i_x arvot on annettu liitteessä 2. Ensimmäisessä summalausekkeessa kertoimelle i_x käytetään vuodelle $v-1$ annettua arvoa, toisessa summalausekkeessa vuodelle $v-2$ annettua arvoa ja kolmannessa summalausekkeessa vuodelle $v-3$ annettua arvoa.

4.2.3 Tasausvastuu ja täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

TyEL 178 § ja 179 §:ssä yhteisesti kustannettavia kuluja varten tarkoitettua, maksun tasausosista muodostunutta vastuuta kutsutaan seuraavassa tasausvastuiksi.

Tasausvastuu \bar{V}_v^T hetkellä 31.12.v lasketaan kaavalla

$$(13) \quad \begin{aligned} \bar{V}_v^T &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^T \\ &+ (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right] \\ &+ \Delta R_v - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) + \Delta V_v^{TQ} + \Delta V_v^{QX}, \end{aligned}$$

missä

ΔR_v = kaavan (14) mukainen täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

b_1 = määritelty kohdassa 1

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava vastaisen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$
vastaava alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuun määrä het-
kellä 31.12.v

ΔV_v^{TQ} = $V_v^Q - V_{v-1}^Q$, missä V_v^Q on määritelty kohdassa 4.4.

ΔV_v^{QX} = määritelty kohdassa 4.4.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa vuosittain kustannustenjakoperusteissa esiintyvien kertoimien q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TR(v)}$ arvot ja niiden perusteella määräy-
tety eläkesäätiön osuus yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Suureesta \bar{P}_v^T vähennetään vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettu siirtymä-
määnsu ja suurena $\sum S_v$ käytetään palkkasummaa, joka on laskettu kuten so-
siaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I
kohdassa 1.4.3 laskettu suure S_v^{psm} . Siirtymämaksulla tarkoitetaan siirtymämak-
susta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi an-
netun lain mukaista maksua.

Täydennyskerrointa vastaava korkotuotto ΔR_v vuodelta v lasketaan kaavalla

$$(14) \quad \Delta R_v = b_{16} \bar{V}_{v-1}^{VI} + \frac{(1+i_0+b_{16})^{0.5} - (1+i_0)^{0.5}}{(1+i_0)^{0.5}} \left[\bar{V}_v^{VI} - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VI} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right],$$

missä

b_{16} = määritelty kohdassa 1

i_0 = määritelty kohdassa 1

$$\bar{V}_v^{VI} = \bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA}$$

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = määritelty kaavassa (13)

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = määritelty kaavassa (13).

$$(15) \quad \begin{aligned} V_v^{Q'} &= (1+i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \cdot \bar{V}_{v-1}^Q - \Delta V_v^{QX} \\ &+ \lambda \cdot j \cdot \bar{V}_{v-1}^{VI} \\ &+ \frac{\lambda \left((1+j)^{0,5} - 1 \right)}{(1+i_0)^{0,5}} \cdot \left[\bar{V}_v^{VI} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VI} \right] \\ &+ \lambda (j - b_1) \cdot \bar{V}_{v-1}^T \\ &+ \frac{\lambda \left((1+j)^{0,5} - (1+b_1)^{0,5} \right)}{(1+b_1)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{T*} - (1+b_1) \bar{V}_{v-1}^T \right], \end{aligned}$$

missä

λ = 0,20

j = TyEL 168 §:n 3 momentin mukainen osakkeiden keskimääräisen vuosituotto prosenttien sadasosa

\bar{V}_{v-1}^Q = määritelty kohdassa 4.4

\bar{V}_v^T = kaavan (13) mukainen tasausvastuu

$$\begin{aligned} \bar{V}_v^{T*} &= (1+b_1)(1-q_v^a) \bar{V}_{v-1}^T \\ &+ (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a) \bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right]. \end{aligned}$$

Jos $\bar{V}_v^T < 0$, määrä $\bar{V}_v^{T'} = -\bar{V}_v^T$ on TyEL:n 183 §:n 2 momentin mukaisten sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I kohdan 1.1.1.2 mukainen saatava Eläketurvakeskukselta ja tasausvastuulle hetkellä 31.12. v asetetaan arvo $\bar{V}_v^T = 0$.

Tilinpäätöksessä 31.12. v tasausvastuuna käytetään arvioitua suuretta V_v^T , jota laskettaessa kertoimet q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TR(y)}$ arvioidaan. Lisäksi määrinä \bar{P}_v^T ja $\bar{V}_v^{T'}$ voidaan tilinpäätöksessä 31.12. v käyttää seuraavien kaavojen ilmaisemien periaatteiden mukaisia likiarvoja.

$$(16) \quad P_v^T = \frac{u_v^s}{u_{v-1}^s} \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \bar{P}_{v-1}^T,$$

missä u_v^s on keskimääräisen TyEL:n perittävän vakuutusmaksun tasausosa vuonna v ja sen arvo on annettu liitteessä 2 ja

$$(17) \quad V_v^{VI} = V_v^V + V_v^I + \bar{V}_v^{VA} + {}^1\bar{V}_v^I + {}^2\bar{V}_v^I.$$

4.3.2 Siirrot lisävakuutusvastuuseen ja lisävakuutusvastuun purkaminen

Suure ΔW_v on eläkesäätiön tilinpäätöksen 31.12. v mukaiset sijoitustoiminnan tuotot (arvonkorotukset mukaan lukien) vähennettynä sijoitustoiminnan kuluilla sekä eläkevastuun tuottovaatimuksella. Lisäksi suureessa ΔW_v huomioidaan mahdollinen eläkesäätiölain 6 §:n mukaisen ylikatteen siirto A-osastolta.

Eläkevastuun tuottovaatimus lasketaan TyEL:n mukaisen vakuutuksen osalta seuraavasti:

$$\begin{aligned}
(19) \quad & (i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \bar{V}_{v-1}^Q \\
& + (i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \bar{V}_{v-1}^{VI} + \frac{(1+i_0 + b_{16})^{0.5} - 1 + \lambda((1+j)^{0.5} - 1)}{(1+i_0)^{0.5}} \\
& \cdot \left[V_v^{VI} - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VI} - \sum V_v^V(i_v) - \sum V_v^{VA}(i_v) \right] \\
& + (b_1 + \lambda(j - b_1)) \bar{V}_{v-1}^T + \left((1+b_1)^{0.5} - 1 + \lambda((1+j)^{0.5} - (1+b_1)^{0.5}) \right) \\
& \cdot \left[(1-q_v^a) \bar{P}_v^T - q_v^a (1+b_1)^{0.5} \bar{V}_{v-1}^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right] \\
& + V_{v-1}^Q \text{'(TUTK)} - V_{v-1}^Q \text{'(TP)},
\end{aligned}$$

missä

$V_{v-1}^Q \text{'(TUTK)}$ = vakuutusteknisen tutkimuksen 31.12. $v-1$ mukainen osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, joka on määritelty kohdassa 4.4

$V_{v-1}^Q \text{'(TP)}$ = tilinpäätöksen 31.12. $v-1$ mukainen osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu.

Eläkesäätiö voi tilinpäätöksessä 31.12. v kartuttaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksuilla määrän

$$(20) \quad \Delta H_v^Y = \Delta H_v^{Y1} + \Delta H_v^{Y2},$$

missä

- ΔH_v^{Y1} = määrä, joka eläkesäätiölain 48 c §:n 5 momentin mukaisesti on siirrettävä lisävakuutusvastuuseen siten, että siirron jälkeen $z' = 1,0$
- $$z' = \frac{A'_v - P_v^{LMV}}{S_v}$$
- A'_v = eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma hetkellä 31.12. v ennen siirtoa ΔH_v^{Y2} tai ΔH_v^A
- P_v^{LMV} = eläkesäätiölain 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukainen työntäjän lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä
- S_v = eläkesäätiön vakavaraisuusraja tilinpäätöshetkellä 31.12. v. Vakavaraisuusraja lasketaan eläkesäätiölain 48 b §:n sekä lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta mukaisesti.
- ΔH_v^{Y2} = määrä, joka voidaan siirtää eläkesäätiölain 48 c §:n 2 momentin mukaisesti lisävakuutusvastuuseen. Siirron jälkeen $z \leq 3,0$, mikä voi ylittyä niin kauan kuin $A_v - P_v^{LMV} \leq 0,5 \cdot V_v$, missä V_v on eläkevastuu, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu.
- $$z = \frac{A_v - P_v^{LMV}}{S_v}$$
- A_v = eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma hetkellä 31.12. v siirtojen ΔH_v^Y tai kaavan (21) mukaisen siirron ΔH_v^{A1} jälkeen.

Eläkesäätiö voi tilinpäätöksessä 31.12. v purkaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksujen alentamiseen enintään määrän

$$(21) \quad \Delta H_v^A = \Delta H_v^{A1} + \Delta H_v^{A2},$$

missä

$$\begin{aligned} \Delta H_v^{A1} &= \text{määrä, jonka purkamisen jälkeen } z \geq 1,3 \\ \Delta H_v^{A2} &= \text{määrä, joka voidaan purkaa määrän } \Delta H_v^{A1} \text{ purkamisen jälkeen} \\ &= \min \left\{ \left[A_v - P_v^{LMV} - S_v \right]^+ ; \beta_{\max}(z) (A_v - P_v^{LMV}) \right\} \\ \beta_{\max}(z) &= \begin{cases} 0, & \text{jos } z \leq 1 \\ 0,010, & \text{jos } 1 < z \leq 1,3 \end{cases} \end{aligned}$$

Eläkesäätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta vakavaraisuuspääoman ylitteen palautuksena määrän ΔH_v^{VPO} siten kuin eläkesäätiölain 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Jos eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma tilinpäätöksessä 31.12. $v - 1$ ylittää eläkesäätiölain 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ja 31.12. v edelleen $A_v - P_v^{LMV} > 0,5 \cdot V_v$, missä V_v on eläkevastuu, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu, sekä $z > 3$, eläkesäätiön tulee menetellä siten kuin eläkesäätiölain 48 c §:n 6 momentissa säädetään.

Vakuutusteknisiin perusteisiin liittyvät kertoimet**1. Eläkkeen perusteena olevan palkan arviointi**

$$S_v = 12 \cdot \frac{I_v}{I_{2018}} \cdot 2800 \text{ €}$$

2. Työkyvyttömyyskertoimet i_x

x	$100i_x$	x	$100i_x$
17	0,08	41	0,85
18	0,15	42	0,86
19	0,26	43	0,87
20	0,33	44	0,90
21	0,40	45	0,93
22	0,47	46	0,99
23	0,51	47	1,08
24	0,55	48	1,13
25	0,58	49	1,19
26	0,60	50	1,26
27	0,62	51	1,32
28	0,63	52	1,43
29	0,66	53	1,55
30	0,68	54	1,72
31	0,70	55	1,94
32	0,73	56	2,15
33	0,75	57	2,34
34	0,76	58	2,44
35	0,77	59	1,90
36	0,78	60	1,23
37	0,80	61	0,58
38	0,82	62	0,18
39	0,83	63	0,05
40	0,84	64-	0,00

3. Tasauskertoimet

$$j'_{2020} = 0,253 \quad (\text{kaava (24)})$$

4. Rahastoitua vanhuuseläkettä koskevat kertoimet

$${}^1i_{2019} = 0,0141 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^2i_{2019} = 0,0000 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^3i_{2019} = 0,0033 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^4i_{2019} = -0,0002 \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^1i_{2020} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^2i_{2020} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^3i_{2020} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^4i_{2020} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

5. Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun ja vuosimaksun tasaosan laskemiseen liittyviä kertoimia

Syntymä- vuosi	w	Syntymä- vuosi	w
-1954	63v	1979	66v 7kk
1955	63v 3kk	1980	66v 8kk
1956	63v 6kk	1981	66v 9kk
1957	63v 9kk	1982	66v 10kk
1958	64v	1983	66v 11kk
1959	64v 3kk	1984	67v
1960	64v 6kk	1985	67v 1kk
1961	64v 9kk	1986	67v 2kk
1962	65v	1987	67v 3kk
1963	65v	1988	67v 4kk
1964	65v	1989	67v 5kk
1965	65v 2kk	1990	67v 6kk
1966	65v 3kk	1991	67v 7kk
1967	65v 4kk	1992	67v 8kk
1968	65v 6kk	1993	67v 9kk
1969	65v 7kk	1994	67v 9kk
1970	65v 8kk	1995	67v 10kk
1971	65v 10kk	1996	67v 11kk
1972	65v 11kk	1997	68v
1973	66v	1998	68v 1kk
1974	66v 1kk	1999	68v 2kk
1975	66v 2kk	2000	68v 2kk
1976	66v 3kk	2001	68v 3kk
1977	66v 5kk	2002	68v 4kk
1978	66v 6kk	2003-	68v 5kk

$$k_1^I = 0,52 \quad (\text{kaava (12)})$$

$$k_2^I = 0,56 \quad (\text{kaava (12)})$$

$$k_3^I = 0,10 \quad (\text{kaava (12)})$$

$$u_{2019}^s = 0,198 \quad (\text{kaava (16)})$$

$$u_{2020}^s = 0,199 \quad (\text{kaava (16)})$$

$$p_{2020}^M = 0,0021 \quad (\text{kaava (24)})$$

$$l_{2020} = 0,00025 \quad (\text{kaava (24)})$$

$$p_{2020}^H = 0,005660 \quad (\text{kaava (24)})$$

$$h_{2020}(C) = 702,23 \text{ €} \quad (\text{kaava (24)})$$

$$u_{2020} = 0,0279 \quad (\text{kaava (25)})$$

$$q_{2020} = 0,0167 \quad (\text{kaava (25)})$$

6. Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun laskemiseen liittyviä kertoimia

$${}^1k_{2020}^{VI} = 1,10 \quad (\text{kaavat (7) ja (8)})$$

$${}^2k_{2020}^{VI} = 0,62 \quad (\text{kaavat (7) ja (8)})$$

$$\Delta i_x = 1,11 \quad (\text{kaava (8)})$$

7. Osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta \bar{V}^o koskevat kertoimet

$$k_{2018} = -0,007465 \quad (\text{kaava (22)})$$

$$k_{2019} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (22)})$$

$$k_{2020} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (22)})$$